

Asia: VN/3522/2024

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus Oikeuspalveluvirastosta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne ehdotetuista kelpoisuusvaatimuksista? (1-3 §)

-

Lausuntonne ehdotetuista kielitaitovaatimuksista (4-5§)

Voimassa olevan asetuksen mukaan kansliahenkilöstöltä edellytetään yksikielisissä viranomaisissa hyvää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa ja kaksikielisissä viranomaisissa suomen tai ruotsin kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa. Muutoksen arvioidaan jossain määrin selkeyttävän toimistojen kielellistä asemaa ja asetuksen mukaan, kun kaksikielisessä viranomaisessa on asetuksessa tarkoitettu virka, on kiinnitettävä huomiota siihen, että suomen tai ruotsin kielen käyttämistä edellyttävät virkatehtävät voidaan jakaa asianomaista kieltä taitavien henkilöiden suoritettaviksi.

Pyrkimys parantamaan asiakkaiden mahdollisuutta saada palvelua omalla äidinkielellään sekä tätä kautta pyrkimys tarjottavien palvelujen parantamiseen lisää suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuuksia saada palveluja omalla äidinkielellään. Esitys myös selkeyttäisi toimistojen kielellistä asemaa, vaikka asiakkaat tosiasiallisesti voivat asuinpaikkakunnastaan riippumatta edelleen valita, missä toimistossa he asioivat. Tähän liittyen on kuitenkin huolehdittava henkilöstön riittävästä määrästä sekä siitä, että koulutukseen varataan riittävästi resursseja. Henkilökunnan määrän tulee olla riittävä, jotta virasto voisi täyttää sille esityksessä asetetut tavoitteet.

Lausuntonne edunvalvontatoimistoja ja oikeusaputoimistoja koskevasta sääntelystä (7-9 §)

Esityksen mukaan muutoksilla ei olisi merkittävää vaikutusta henkilöstön asemaan, ja että edunvalvontatoimistojen alueet säilyisivät pääsääntöisesti

entisellään. Toimistojen lukumäärään tai nimiin ei SPJL ehdota muutoksia muutoin kuin, että Juankoski kirjataan samalla tavalla kuin muut Kuopioon kuuluvat toimipaikat (Kuopio (Juankoski)).

Pyrkimys ehdotettujen palvelujen kehittämiseen niin, että henkilöstö pystyisi jatkamaan työskentelyään nykyisillä toimipaikoillaan, on myös tärkeä henkilöstöpoliittinen tavoite. Tähän liittyy vahvasti myös henkilöstöressurssien suunnitelmallinen kohdentaminen jo ennakkoon ja jatkuva prosessien ja toimintatapojen kehittäminen, jolla pyritään minimoimaan haitallisia vaikutuksia henkilöstön työskentelyedellytyksiin. Näin ollen henkilöstömäärää ja lisäresursointitarvetta täytyy pystyä arvioimaan ja kehittämään säännöllisesti myös uuden viraston toiminnan alkamisen jälkeen, ja tähän arviointiin täytyy ottaa mukaan myös henkilöstö ja henkilöstön edustajat.

Muut kommentitne asetusluonnoksesta?

SPJL kannattaa organisaation kehittämistä niin, että palvelujen järjestämisen kautta mahdollisesti saavutettavat tehokkuus- ja tehostamistavoitteet toteutuisivat toimintalähtöisesti resurssikestävällä tavalla, sekä henkilöstöpoliittiset näkökulmat huomioon ottaen. Esityksessä on tuotu esille hyviä perusteluja, joilla toimistojen ohjaamisella ja hallintotehtävien kokoamisella saavutettaisiin muun muassa palvelujen yhdenmukaisuutta.

Erillisen viraston perustaminen ei saa lisätä henkilöstön työkuormaa. Vaarana onkin henkilöstön työkuorman lisääntyminen ilman riittäviä tukitoimintoja. Samankaltaisia järjestelyjä sisältävissä organisaatiomuutoksissa on aiemmin voinut havaita, että toiminnan alkamisen jälkeen on ilmaantunut yllättäviä käytännön haasteita muun muassa resursointiin liittyen, joihin ei olla pystytty reagoimaan tarpeen vaatimalla tavalla. SPJL pitää tärkeänä, että kiinnitetään huomiota henkilökunnan osaamisen kehittämiseen ja sitä kautta työn tukemiseen muutosvaiheessa.

Uuden organisaatiomallin johtamisrakenteen ja sen sisältämät vastualueet täytyy myös olla selkeät ja täsmälliset. Vahvaan henkilöstöjohtamiseen liittyy olennaisesti vaatimus henkilöstöressurssien suunnitelmallisesta käytöstä ja kohdentamisesta ja sitä kautta henkilöstön sitouttamiseen myös uuteen organisaatiomalliin pitämällä huolta henkilöstön hyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta.

Thurin Jesper
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto r.y.